

Vaikeuksien käsittely

Fil. 1:12-26

12. Tahdon teidän tietävän, veljet, että se, mitä minulle on tapahtunut, onkin koitunut evankeliumin menestykseksi.

13. Niinpä koko henkivartioston ja kaikkien muidenkin tietoon on tullut, että minä olen kahleissa Kristuksen tähden.

14. Useimmat veljistä ovat saaneet kahleistani rohkeutta Herrassa ja uskaltavat yhä enemmän puhua Jumalan sanaa ilman pelkoa.

15. Jotkut tosin julistavat Kristusta kateudesta ja riidanhalusta mutta toiset hyvässä tarkoituksessa.

16. He tekevät sen rakkaudesta, koska tietävät, että minut on pantu puolustamaan evankeliumia.

17. Nuo toiset taas julistavat Kristusta itsekyydestä, epäpuhtain mielin, ja luulevat tuottavansa minulle murhetta kahleissani.

18. Mitäpä tuosta, kunhan vain Kristusta tavalla tai toisella julistetaan, joko näön vuoksi tai totuudessa, ja siitä minä iloitsen. Vastedeskin saan iloita,

19. sillä minä tiedän, että teidän rukoustenne kautta ja Jeesuksen Kristuksen Hengen

avulla tämä kaikki koituu minulle pelastukseksi.

20. Harras odotukseni ja toivoni on, etten joudu millään tavoin häpeään vaan että Kristus nyt, niin kuin aina, tulee rohkeasti ylistetyksi minun ruumiissani, joko elämän tai kuoleman kautta.

21. Sillä minulle elämä on Kristus ja kuolema on voitto.

22. Jos minun on elettävä lihassa, se tuottaa hedelmää työlleni. En tiedä, kumman valitsisin.

23. Olen ahtaalla näiden kahden välissä. Haluaisin lähteä täältä ja olla Kristuksen kanssa, sillä se olisi verrattomasti parempi,

24. mutta teidän vuoksenne on lihassa viipymiseni tarpeellisempi.

25. Koska olen tästä varma, tiedän, että jään eloon ja pysyn kaikkien teidän luonanne, jotta edistyisitte uskossa ja saisitte siitä iloita.

26. Näin teidän kerskaamisenne minusta olisi yhä runsaampaa Kristuksessa Jeesuksessa, kun taas tulen luoksenne.

Kriisistä kriisiin

Elämämme on jatkuvaa matkaa kriisistä toiseen. Välillä on tosin tasaisempiakin aikoja. Voi olla, että olet juuri nyt ahdistavassa elämänvaiheessa. Ellet ole, niin kuitenkin muistat oikein hyvin edelliset ongelmasi. Jokainen niitä kokee, mutta läheskään kaikki eivät ymmärrä, mistä niissä on kysymys.

Ihminen kestää yllättävän hyvin hiertäviä ongelmia, niin kauan kuin on toivoa, että tilanne tulevaisuudessa paranee. Mutta kun asiat kääntyvät huonoista vielä huonomiksi joudut kriisiin. Koet ärtymystä, hämmennystä, stressiä, tasapainosi järkkyy ja sinut pakotetaan kohtaamaan vaikeutesi ja vastaamaan sen esiin nostamaan haasteeseen raskaan paineen alaisena.

Esimerkkejä kriiseistä voisi luetella loputtomasti, mutta tässä muutama:

1. Lapsesi kuolee rattijuopon yliajamana.
2. Puolisosi jättää sinut.
3. Menetät työsi.
4. Sinua syytetään perusteettomasti varkaudesta.
5. Ajat kolarin.
6. Talosi palaa poroksi.
7. Naimaton tyttäresi tulee raskaaksi.
8. Poikasi pidätetään huumeiden käytöstä.

9. Äitisi, joka ei usko Jeesukseen, kuolee.
10. Menetät kaiken, minkä olit sijoittanut osakkeisiin.
11. Talosi joutuu veden valtaan.
12. Joudut syviin erimielisyyksiin seurakuntasi pastorin kanssa.
13. Sinua painostetaan vaihtamaan työpaikkaa.
14. Et saa taloasi myydyksi.
15. Lääkäri toteaa, että sinulla on syöpä.
16. Joudut opettajasi epäsuosioon.
17. Tärkeä anomuksesi hylätään. Jne...

Omassa elämässäni on ollut monenlaisia kriisejä 15 vuotiaana tapahtuneen uskon tulemisen jälkeen: Sairastuin vakavasti sydänreumaan, jouduin vuodeksi sairaalaan. Hämmästyttävää kyllä terveyden ongelmista huolimatta meidät lähetettiin lähetystyöhön, mutta pian sinne saavuttuamme lähetyksemme joutui kriisiin ja repesi kahtia. Jouduimme aloittamaan nollasta uuden pioneerityön. Saimme kokea jotain samaa kuin Paavali, kun näimme, miten väärin motiivein voidaan julistaa ihan oikeaa evankeliumia. Katkeruudesta piti sitten taistella irti ja oppia iloitsemaan toisten työntekijöiden menestyksestä, kun oma työ oli aivan alkutekijöissään. Sitten kahdessa seurakunnassa tuli halkeamia ja vaikeuksia kansallisten työtovereiden kanssa, kaksi lapsistamme sairastui vakavasti ja oli kuolemaisillaan. Myöhemmin kaksi lapsistamme sairastui psyykkisesti ja toinen teki itsemurhayrityksen. Koimme syvän kulttuurikriisin Suomeen palattuamme. Paluu Japaniin viivästyi kymmenellä vuodella lasten sairauksien vuoksi. On ollut läheisten kuolemaa, jne.

Ongelmasi voivat johtua kokonaan sinusta riippumattomista tekijöistä, mutta voivat johtua osaksi tai kokonaan myös sinun omista synneistäsi.

Miten käsitellä kriisejä?

Miten vaikeuksia sitten pitäisi käsitellä, niin ettei tarvitsisi jäädä miksi -kysymysten kehään, katkeroitua tai romahtaa? Meidän on päästävä ymmärtämään, mistä vaikeuksissa on kysymys ja mikä oikea tapa käsitellä niitä. Lisäksi meidän on myös opittava varautumaan tuleviin vaikeuksiin oikein - mikä ei tarkoita väärää huolehtimista ja pelon valtaan jäämistä.

Uskova kristitty ja maailman ihminen joutuvat molemmat kokemaan elämässään moninaisia vaikeuksia ja kriisejä. Uskon tulo voi joitakin ongelmia poistaa, mutta tuo myös sellaisia, joita maailma ei joudu kokemaan - syrjintää ja vainoa uskon tähden. Mutta uskovan ja maailmanihmisen välillä on ratkaiseva ero siinä, miten he käsittelevät näitä kohtaamiaan kriisejä. Uskova tietää, miksi Jumalan hyväksi luomaan maailmaan tuli kaikkinaista ahdistusta. Viime kädessä kaiken syynä on Adamin synti, syntiinlankeemus. Siksi uskova tietää, että hänellä on ja tulee jatkossakin olemaan ongelmia suhteessaan Jumalaan, toisiin ihmisiin ja ympäröivään maailmaan. Lisäksi me syntisinä aiheutamme lisää vaikeuksia niin itsellemme kuin toisillekin ihmisille. Ahdistus ja kriisit ovat jatkuva muistutus synnistä ja sen tuomasta kirouksesta.

Uskova kristitty on kuitenkin ihminen, jonka synnit ovat anteeksi annetut. Jeesuksen ristien uhrin ja ylösnousemuksen tähden hän tietää, että mitä muuta kriisiä, ahdistusta ja vaikeutta hänen elämäänsä tullee, hän on pelastettu kadotuksesta - viimei-

sestä, ikuisesta ja pahimmasta tuskasta. *"Ei ole mitään kadotustuomiota niille, jotka ovat Kristuksessa Jeesuksessa."* (Room. 8:1)

Toiseksi uskova on saanut Pyhän Hengen ja siksi kyvyn ymmärtää ja käsitellä ongelmia tavalla, johon epäuskoinen ei kykene, sikäli kuin uskova toimiin Jumalan tahdolla tavalla.

Uskovan on mahdollista käsitellä kohtaamansa vaikeudet menestyksellisesti. Menestys ei kuitenkaan tarkoita, että hän voisi vaikeutensa välttää tai poistaa ne elämästään, vaan sitä, että niiden kautta pääsee tapahtumaan Jumalan tahto ja suunnitelma hänen elämässään. Uskova tietää, että *"tie Jumalan valtakuntaan kulkee monen ahdistuksen kautta"*. Se ei tietenkään tarkoita, että tie pelastukseen ja Jumalan lapseuteen kulkisi monien ahdistusten kautta: Pelastumiseen riittää, että tunnustat syntisi Jeesukselle ja omistat uskossa anteeksiantamuksen ja iankaikkisen elämän Hänen Golgatan uhrinsa ja ylösnousemuksensa perusteella. "Jumalan valtakunta" tarkoittaa laajemmin Jumalan hallintavaltaa meidän elämässämme Hänen totuutensa ja armonsa vaikutuksesta. Monet ahdistukset ovat niitä "kahvoja", joilla Jumalan totuus ja armo saavat tarttumapinnan uskovan sydämessä ja lopputuloksena hän tekee entistä kokosydämisemmin ja suuremmalla ilolla Jumalan tahdon.

Paavali Roomassa

Kirjoittaessaan kirjeen Filippin seurakunnalle Paavali oli eräässä elämänsä monista kriiseistä Rooman vankilassa. Pian hänen oli määrä kohdata julmuudestaan ja mieltömyydestään tunnettu keisari Nero. Hän ei ollut varma, saisiko hän kuolemantuomion vai vapautettaisiinko hänet. Hän oli varautunut kumpaan tahansa lopputulokseen. Hän halusi ennen kaikkea toimia Kristuksen todistajana, niin että Kristuksen nimi tulisi kirkastetuksi joko hänen elämänsä tai kuolemansa kautta. Hän pyysi Filippin seurakunnan esirukousta tässä ahdistuksessaan. Vankeus oli kriisi ja niin myös keisarin eteen joutuminen. Sekä vankeus että tuleva oikeudenkäynti asettivat hänet äärimmäisen rasituksen ja paineen alle ja edellyttivät häneltä Jumalan mielen mukaista reagointia.

Viisi vuotta aiemmin Paavalin yli kaksikymmentä vuotta kestänyt kiertävän pioneeri-lähetysaarnajan ura oli joutunut "sivuraiteelle". Jerusalemissa kiihtynyt kansa oli melkein repinyt hänet kappaleiksi, mutta roomalaiset sotilaat olivat saaneet hänet pelastetuksi. Sieltä tie oli kulkenut kahden Kesareassa vietetyn vankeusvuoden jälkeen vuoden myrskyisälle matkalle Roomaan, sillä Paavalin oli vedonnut keisariin saadakseen oikeutta. Pääkaupungissa hän vietti kaksi vuotta kotiarestissa. Sinä aikana hänellä oli suhteellisen suuri vapaus julistaa evankeliumia. Mutta kun keisarin edessä tapahtuva oikeudenkäynti lähestyi tämä vapaus riistettiin häneltä ja nyt hän oli joutunut keisarillisen henkikaartin erikoisvankilaan. Hänet oli kiinnitetty kahleilla kahteen vartioivaan sotilaaseen.

Keisarillinen henkikaarti (praetorium) oli 16 000 miehen erikoisjoukko-osasto, jonka tehtävä oli huolehtia siitä, että Rooman satatuhantiset legioonat eri puolella suurvaltaa pysyivät poliittisesti uskollisina keisarille. Se siis vastasi entisen Neuvostoliiton KGB:tä tai Romanian Securitate joukkoja. Henkivartioston sotilaita kierrätettiin eri varuskunnissa aina puoli vuotta kerrallaan. Sitten he raportoivat legioonien ilmapiirin keisarille.

Paavalin tilanne oli siis muodostunut erittäin tukalaksi. Hän ei vähätellyt omia vaikeuksiaan. Eivät vain hänen ulkoiset olonsa olleet käyneet tuskallisiksi, vaan hänelle tuotti varmasti tuskaa, kun jälleen kerran häneltä vietiin rajoitettukin vapaus julistaa evankeliumia. Seurakunnan ongelmat Roomassa painoivat päälle ja myös se, että häntä tukeneet Filippiin uskovat eivät ymmärtäneet, miten Jumala oli sallinut "hylyttää parhaan lähetysaarnaan".

Paavali oli siis todellisessa kriisissä. Moni hänen tilanteessaan olisi katkeroitunut tai joutunut itsesäälin valtaan. Mutta hänen tapansa vastata tilanteeseen oli toisenlainen. Hän kirjoittaa: *"Se, mitä minulle on tapahtunut, on pikemminkin koitunut evankeliumin menestykseksi."* (1:12) Koko henkikaarti ja moni muukin oli saanut kuulla Paavalin oleva *"kahleissa Kristuksen tähden"* (sanatarkasti: "hänellä on Kristuksen kahleet".) Paavali tajusi siis, että hän ei ollut kahleissa siksi, että hänen maanmiehensä syyttivät häntä ja halusivat murhata hänet. Hän ei myöskään katsellut käsiensä kahleita vain roomalaisina kidutusvälineinä, vaan Kristuksen kahleina. Kysymys ei ollut vain siitä, että hän oli kärsimässä rakastamansa Herran tähden, vaan ennen kaikkea siitä, että Kristus itse oli sitonut nämä kahleet hänen käsiinsä.

Jeesus itse halusi, että hän oli juuri praetoriumin vankilassa. Mutta Paavali oli havainnut vielä enemmän: Kahleiden toisessa päässä oli henkivartiokaartin kaksi sotilasta, jotka eivät neljän tunnin vartiovuoronsa aikana päässeet irti Paavalista. Paavalilla oli erinomainen tilaisuus julistaa heille evankeliumi Kristuksesta. Kun vahtivuoro vaihtui, uudet sotilaat saivat kuulla saman evankeliumin. Paavalin evankeliumilla oli sellainen merkillinen ominaisuus, että monet sen kuulleista tulivat synnin tuntoon ja uskoon. Uskoon tulleilla sotilailta on tunnetusti sellainen ominaisuus, että he eivät voi vaieta kokemastaan pelastuksen ihmeestä. Evankeliumi levisi koko henkikaartiin ja vielä laajemmallekin. Pian näitä uskoon tulleita sotilaita kierrätettiin eri puolella Rooman valtakuntaa ja heidän mukanaan evankeliumi levisi kulovalkean tavoin.

Jumala tiesi, että Rooman valtakunnan evankelioimiseen ei riittäisi se, että jo ikään tynyt Paavali juoksisi kieli vyön alla ympäri valtakuntaa. Tehokkain tapa oli se, että Paavali pantiin kovennettuun vankeuteen. Kaiken lisäksi Paavalin vankeuden vuoksi masennuksen valtaan joutuneet uskovat saivat uuden rohkeuden ja kävivät entistä innokkaammin viemään evankeliumia eteenpäin.

Asioiden käänne rohkaisi Paavalia valmistautumaan tulevaan oikeudenkäyntiinsä toiveikkaalla mielellä. Hän varautui sekä siihen vaihtoehtoon, että saisi kuolemantuomion että siihen, että hänet vapautettaisiin. Perimätiedon mukaan hän sai kokea molemmat. Hänet vapautettiin noin pariksi vuodeksi, vangittiin sitten uudestaan ja lopulta mestattiin. Paavali ei koskaan vähätellyt kohtaamiensa vaikeuksien suuruutta, mutta hän käytti aina parhaalla mahdollisella tavalla evankeliumin menestykseksi ne mahdollisuudet, jotka jokaiseen tilanteeseen liittyivät.

Jumala on vaikeuksissasi!

Paavali näki Jumalan vaikeuksissaan. Meidänkin tulee nähdä. Itsesääli, katkeroituminen ja valittelu sulkee Jumalan pois kuvasta. Sinun kahleesi ovat Kristuksen kahleet. Oletko sairas, taloudellisessa puristuksessa jne. Jos olet, olet siksi, että Herra haluaa sinun olevan, missä olet. Tunnusta Jumalan kaitselmus ja johdatus elämässäsi. Jumala hallitsee ja ylläpitää luotujaan ja heidän ajatuksiaan, tekojaan ja kaik-

kea tapahtumista, niin että kaikki Hänen armolliset päämääränsä toteutuvat samalla, kun ihmiset ovat täysin vastuussa siitä, mitä he tekevät ja sanovat. Jumala toimii niissäkin asioissa, joita me nimitämme vaikeuksiksi. Me emme kyllä useimmiten silloin tiedä, mitä hyvää Herra kulloinkin on tekemässä, mutta jälkikäteen tulemme näkemään. Kaikella ahdistuksella on tarkoitus. Paavali tiesi sen ja siksi hän oppi myös iloitsemaan ja kiittämään ahdingoissa. (Fil. 4:6)

Kiittäminen ahdistuksissa ei kuitenkaan tarkoita sitä, että voisimme rukoilla: "Herra, tyttäreni teki juuri itsemurhan. Kiitos Herra!" Ei kiittäminen ole tunteiden tukahduttamista, sillä tunne-elämä on Herran meille antamaa. Kiittäminen on silti mahdollista läpi kyyneltenkin, koska usko näkee sen, mikä ei vielä näy: Herran tavoitteet ja päämäärät. Usko tarttuu Raamatun lupauksiin. Voimme kiittää siitä, mitä Herra on toteuttamassa ahdistuksemme kautta, vaikka emme vielä ymmärtäisikään, mitä Hän on tekemässä.

Jumala on tekemässä jotakin

Jumala pyrkii vaikeuksillasi tiettyyn päämäärään. Jumala on tekemässä jotakin. Vanhan Testamentin Joosefin veljet eivät tehneet mitään muuta kuin aitoa syntiä, kun he kateudessaan ja vihassaan myivät hänet Egyptiin orjaksi. Potifarin vaimolla ei ollut mitään muuta kuin himokkaita ja vihan täyttämiä ajatuksia, kun Joosef heitettiin tyrmään. Mutta kaikesta tästä Jumala teki ajallisen pelastuksen kansakunnalle ja hengellisen pelastuksen veljille - kun heidät johdettiin Jumalan edessä parannukseen.

Kun vaikeuksien tulos kehittyy riittävän pitkälle, et voi olla näkemättä sitä hyvää, mikä oli Jumalan tarkoitus. Monissa asioissa lopullinen ymmärrys tulee vasta kirkkaudessa, mutta tulee kuitenkin. Se mitä Jumala tekee, koskettaa sinua ja myös muita ihmisiä - ehkä hyvinkin monia muita. Meidän tehtävämme on siksi kysellä, mitä Herra on nyt tekemässä.

Vaikka monissa ahdistuksissa meiltä sulkeutuu joukko sellaisia mahdollisuuksia elämästämme, jotka meillä ennen oli, Herra avaa jokaisen vaikeuden kautta joitakin uusia mahdollisuuksia. Herra haluaa, että pyrimme selvittämään nuo uudet mahdollisuudet ja tarttumaan niihin. Paavali uskoi, että kun vaikeudet lisääntyvät niin myös mahdollisuudet kasvavat. Älä siksi pysähdy alkuun, vaan kulje kärsivällisesti Herran kanssa eteenpäin, niin Jumalan suunnitelma tulee näkyviin elämässäsi.

Jumalan päämäärä on hyvä

"Me tiedämme, että Jumala vaikuttaa kaiken niiden parhaaksi, jotka häntä rakastavat, niiden, jotka ovat kutsuttuja hänen suunnitelmansa mukaan." (Room. 8:28)

Jumala ei ainoastaan tee omilleen hyvää, kun he joutuvat vaikeuksiin, vaan parasta. Mitään sen parempaa meille ei voi tapahtua. Tämä lupaus on ehdollinen - se ei koske muita kuin Herran omia, niitä, jotka rakastavat Häntä. Jos ihminen jää epäuskoon ja syntiin, vaikeudet eivät hänelle koidu miksikään hyödyksi, päin vastoin.

Esimerkiksi raiskaus on hirvittävä tragedia. Mutta kun Japanissa tapasin erään uskovan englannin opettajan, hän kertoi, että juuri raiskauksen aiheuttama syvä kipu ajoi hänet Herran luo. Kuudessa vuodessa Herra paransi kivun, mutta siinä ajassa hänestä kasvoi hämmästyttävän syvällinen, toisia ymmärtävä ja rakastava, valoisa

Herran todistaja. Ahdistukset Jumalan kädessä vaikuttavat näin yleisesti pyhittäen, mutta jokaiseen ahdistukseen liittyy myös jokin erityinen siunaus, joka on aina erikseen löydettävä.

Osallistu Herran tavoitteisiin

Niin pian kuin alat nähdä, mihin Herra tähtää sinun vaikeuksissasi, sinun tulee tarttua tilaisuuksiin ja lähteä Jumalan työveriksi omassa elämässäsi. Herra sitoo sinut uusiin mahdollisuuksiin, vaikka menneet eivät enää palaakaan. Sinun on suostuttava siihen, että Herra muuttaa sinun elämäsi tilanteen. Ole siksi joustava. Suostuminen menetyksen keskellä muutokseen vie meidät uusien Jumalan avaamien mahdollisuuksien keskelle. Mutta Herra odottaa, että sinä vastaat haasteeseen, jonka Hän sinulle antaa.

Asenteesi muuttuvat

Kun lähdet osallistumaan Herran mielen mukaisella tavalla tähän prosessiin, saat huomata, että omat asenteesi muuttuvat. Saat uuden rohkeuden, ilon ja voit suhtautua odotuksin tulevaan. Näin jaksat kestää sen kivun, jonka keskellä edelleen joudut olemaan ja saat myös todellisia voittoja. Mutta jos torjut Herran kutsun työtoveruutensa, joudut helposti katkeruuden, itsesäälin ja masennuksen valtaan. Kun lähdet yhteistyöhön Jumalan kanssa, Kristuksen nimi tulee ylistetyksi. Muutkin näkevät Herran työn sinussa. Voit rohkaista toisia uskovia ja evankeliumi menee eteenpäin.

Valmistautuminen tulevaa

Paavali ei ainoastaan käsitellyt kohtaamiaan vaikeuksia Herran tahtomalla tavalla, vaan hän osoitti, miten voimme valmistautua tuleviin ongelmiin oikein. Kysymys ei ole tulevasta huolehtimisesta, vaan sellaisesta tulevaisuuteen varautumisesta, joka koski elettävää ajankohtaa. Hän tiesi, että edesspäin olisi uusia vaikeuksia. Oikeudenkäynnin lopputuloksen hän jätti Herran käsiin. Hän oli valmis sekä kuolemaan että jatkamaan työtään. Mutta Paavali tiesi, että hän tarvitsi muiden uskovien esirukoustukea. Pyhä Henki antaa kullakin hetkellä tarvittavan avun, mutta juuri siksi Paavali tarvitsi veljien ja sisarten tukea, jotta he rukoilisivat hänelle Pyhän Hengen voimaa kaikissa tilanteissa.

Omista synneistä johtuvat ongelmat

Jos ongelmiasi johtuvat omasta synnistäsi, edellä lausutut periaatteet pätevät niihinkin sillä lisäyksellä, että sinun tulee tehdä parannus synneistäsi. Tunnusta syntisi Herralle ja niille ihmisille, joita vastaan olet rikkonut. Pyydä anteeksiantamusta Jeesuksen veressä. Korjaa ja korvaa se, mikä on korvattavissa. Käänny synnistä Raamatun mukaiseen toimintaan.

1. Näe Jumala ongelmissasi.
2. Näe, että Jumala pyrkii johonkin.
3. Usko, että Hän pyrkii hyvään.
4. Selvitä itsellesi missä ja miten Jumala toimii.
5. Ota osaa Hänen työhönsä.
6. Saat odottaa hyviä tuloksia.

Entä sinä?

Jos sinä olet juuri tänään kriisissä omassa elämässäsi, Herra on kanssasi. Voi olla, että olet joutunut juuri tähän kriisiisi, jotta Jumala voisi puhua sinulle uudella tavalla ja voisi avata eteesi uuden tien eteenpäin läheisessä yhteydessä Hänen kanssaan.

Ellet ole nyt erityisemmässä kriisissä, niin tiedosta, että uusia on tulossa. Voit valmistautua tulevaan sillä, että syvennyt Jumalan sanasta katselemaan, millainen on se Herra, joka lupaa olla omiensa kanssa vaikeimmissakin kriiseissä. Herra ei ole luvannut omilleen helppoa tietä, mutta Hän on luvannut olla joka hetki kanssamme. Hän ei hylkää ikinä omaansa, ei silloinkaan kun tämä saattaa langeta syvällekin. Herra on armollinen ja laupias. Hänen luokseen saa tulla myös nokka savessa. Jeesuksen Golgatalla vuodattama uhriveri riittää puhdistamaan sinutkin kaikesta synnistä. Kun lopulta joudut kuoleman virran rannalle, Hän vie sinut sen yli kirkauteensa. Mikään ei voi Herran omaa riistää Hänen kädestään irti.